

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียน
โดยกิจกรรมผังความคิดกับการเรียนแบบปกติ

สุรีย์พร รักษาพร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการการเรี่ยนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ธันวาคม 2552

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียน
โดยกิจกรรมฝังความคิดกับการเรียนแบบปกติ

สุรีย์พร รักษาพร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ธันวาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A COMPARISON OF THAI READING COMPREHENSION AND ATTITUDES TOWARD
THAI LANGUAGE OF PRATOMSUKSA SIX STUDENTS TAUGHT BY
MIND MAPPING AND THE TRADITIONAL METHOD

SUREEPORN RUGSAPORN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the

Master of Education Degree in Learning Management

Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

December 2009

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และเจตคติต่อวิชา
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียน

โดยกิจกรรมฝังความคิดกับการเรียนแบบปกติ

โดย สุริย์พร รักษาพร

สาขา การจัดการการเรียนรู้

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.สุภัทรา คงเรือง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปิยะวรรณ สุธารัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการเรียนรู้

..... อธิการบดี

(ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ)

ธันวาคม พ.ศ. 2552

สุริย์พร รักษาพร. (2552). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และเจตคติ

ต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรม

ฝังความคิดกับการเรียนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการการเรียนรู้).

พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

อาจารย์ที่

ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง.

รองศาสตราจารย์ ดร.

สมพร แมลงภู.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้โดยกิจกรรมฝังความคิดกับการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 25 คน เป็นกลุ่มตามสภาพจริง จับฉลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดไทร โสภณ (ปราสาททอง โอสถสงเคราะห์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมฝังความคิด กลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 20 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ และแบบวัดเจตคติ โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งสองกลุ่มสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบหลายตัวแปร (MANCOVA) โดยใช้ความฉลาดทางอารมณ์เป็นตัวแปรร่วม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมฝังความคิด สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมฝังความคิด ไม่สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

Sureeporn Rugsaporn. (2009). **A Comparison of Thai Reading Comprehension and Attitudes toward Thai Language of Pratomsuksa Six Students Taught by Mind Mapping and the Traditional Methods.** Master Thesis, M.Ed. (Learning Management). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee : Associate Professor Dr. Wicha Suangsawang, Associate Professor Dr. Somporn Malangpoo.

ABSTRACT

The purpose of this research was to compare learning in reading comprehension in Thai and attitudes toward Thai Language of Pratomsuksa six students taught by mind mapping and the traditional method. The sample group consisted of 25 Pratomsuksa six students in Banbangplee School studying in the first semester the 2006 academic year which was an intact group. The sample group, drawn by lot, was divided into two groups : an experimental and controlled groups. The group of 20 students were Pratomsuksa six students studying in Watsaisopon School. The former was taught by mind mapping method for 20 hours, while the latter was taught by the traditional method over the same period of time. The research instruments were an achievement test, an emotional quotient test, and an attitude test. The research design was pretest-posttest with non-equivalent group. Statistical analysis was performed in terms of multivariate analysis of covariance (MANCOVA).

The research results revealed the following:

1. The reading comprehension scores of the group taught by mind mapping were higher than those of the group taught by the traditional method with a statistically significant level of .05.
2. The attitudes toward Thai Language of the group taught by mind mapping were not higher than those of the group taught by the traditional method.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้เพราะความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู ในการตรวจสอบและแนะนำให้แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นางสาวเพ็ญพรรณ กริ่งไกร นางวันทนา ชาราว ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 นางพรณิภา จรัสเสถียร นางอัมพรพรรณ ฐวีชา นางน้ำค้าง เหมือนเพชร ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายบุญเลิศ จำปาม ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไทร โสภณ (ปราสาททอง โอสถสงเคราะห์) นายณรงค์ รักษาพร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บูรณะ) คณะครู นักเรียน ที่ได้อำนวยความสะดวก ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะความหวังใจของคนในครอบครัว และเพื่อนในกลุ่มสาขาการจัดการการเรียนรู้ ที่ให้กำลังใจ แนะนำช่วยเหลือ ซึ่งเป็นพลังสำคัญในความสำเร็จครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณอันยิ่งใหญ่ของบิดามารดาและครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย

สุริย์พร รักษาพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
หน่วยในการวิเคราะห์.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	3
ตัวแปรที่ศึกษา	4
ระยะเวลาที่ใช้ทดลอง	4
เนื้อหาที่ใช้ทดลอง	4
กรอบความคิดในการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
สมมติฐานการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความเข้าใจในการอ่าน	9
ผังความคิด.....	28
การจัดการเรียนรู้แบบปกติ	34

เจตคติ 35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) ความฉลาดทางอารมณ์	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	55
แผนแบบการทดลองและขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	55
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	56
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	59
วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตามและตัวแปรร่วม ก่อนและหลังการทดลอง	68
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทยก่อนการทดลองของการจัดการเรียนรู้ด้วยผังความคิด กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ	69
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและ เจตคติต่อวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง.....	72
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผล	77
ข้อเสนอแนะ.....	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกิจกรรมฝังความคิด แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ และผลงานนักเรียน	91
ภาคผนวก ข แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย แบบวัดเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทย และแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์.....	203
ภาคผนวก ค ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	226
ภาคผนวก ง คุณภาพเครื่องมือการวิจัย และคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ภาษาไทย เจตคติต่อวิชาภาษาไทย ความฉลาดทางอารมณ์กลุ่มทดลอง ความฉลาดทางอารมณ์กลุ่มควบคุม.....	247
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ การวิจัย หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองทำการสอน	262
ประวัติย่อผู้วิจัย	269

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	56
2	ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมผังความคิดกับวิธีปกติ	61
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจการอ่านภาษาไทย เจตคติต่อ วิชาภาษาไทยความฉลาดทางอารมณ์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม ผังความคิดกับการเรียนรู้แบบปกติ	68
4	ผลการทดสอบความเหมือนของเมตริกซ์ค่าแปรปรวนร่วมด้วยสถิติทดสอบ Box's M ของความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ก่อนทดลอง	69
5	ค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ก่อนทดลองกับความเข้าใจ ในการอ่านภาษาไทยและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ก่อนทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	70
6	การเปรียบเทียบความแปรปรวนร่วมหลายตัวแปรของความเข้าใจในการอ่าน ภาษาไทย และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยก่อนทดลอง	71
7	ผลการทดสอบความเหมือนของเมตริกซ์ค่าแปรปรวนร่วมด้วยสถิติทดสอบ Box's M ของความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย หลังทดลอง	72
8	ค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และความเข้าใจในการอ่าน ภาษาไทยก่อนทดลองกับความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทยหลังทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	73
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมหลายตัวแปรของความเข้าใจในการอ่าน ภาษาไทยและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยโดยมีความฉลาดทางอารมณ์ เป็นตัวแปรร่วม	74

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย	5
2 ความสำคัญของการอ่าน	14
3 ตัวอย่างผังความคิด เรื่อง การใช้ Mind Map	30
4 รูปทรงเรขาคณิตที่ใช้ในผังความคิด	30
5 ลักษณะของเส้นที่ใช้ในผังความคิด	31
6 ตัวอย่างภาพสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย	31
7 ตัวอย่างผังความคิด เรื่อง การนำเสนอ	32